

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak :

Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyes szám ára 8 kr.

Megjelenik minden héten egyszer : Csütörtökön.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

ISSEKUTZ JÁNOS.

Kiadó : Papp György, Gyulafehérvárt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal : Püsp. Lyc. nyomda

Gyulafehérvárt.

Hirdetések díjszabály szerint.

Magyar társadalom.

Magyarországot társadalma tette azzá, a mi. Az tette állammá is. A magyar állam nyelvének és irodalmának renaissancea a múlt század végén nem a kormánytól, hanem ennek ellenére a fölébredt magyar társadalomból indult ki, melynek mozgalma azután elhatott a törvényhozás termébe. — Tudjuk azonban nagyon jól, hogy az alkotmányos törvényalkotás igazi korszakáig, a mikor valóban mind a két tényező, vagyis a törvényhozás és a korona egyetértő akarata biztosította a szentesített törvények végrehajtását, tehát 1867 igit a törvényeink vagy örökre, vagy jó időig járnak elhalátlások maradtak. Hiszen törvényeink határozmányainak titkos kijátszása szülte a forradalmat és a szabadságharc után könnyen végelgyöngyölésbe eshetünk volna, ha nem önt az országba új, egészséges vért az ellenálló képességű társadalomá. A politikai kormányzat szuronyos hatalma nem birt a társadalom erejével.

A magyar társadalomnak tehát nagy feladata, örök bivatása van. Nem szűnt az meg ma sem, sőt talán még nagyobb követelményekkel áll szemben, mint azelőtt. Sajátságos államjogi helyzetünkül és nemzetiségi viszonyainknál fogva a hivatalos Magyarország kénytelen szemlélve hallgatni és tétlenkedni ott, a hol más országokban az állami erő vág új csatornákat a nemzeti élet duzzadó folyamának.

Mindenesetre nagy baj ez, gátja nemzeti fejlődésünknek, jogos hatalmunk megerősödésének; de a helyzetet nem változtathatjuk meg. Számolnunk kell az akadályokkal s igyekeznünk azok elhárításán. A míg ez meg nem történt, addig nem érezhetjük és nem vallhatjuk magunkat egységes és erős Magyarországnak. Törvény és alkotmány szerint meglesz a magyar nemzet, de a valóságban gyöngye és töredékes marad.

A magyar társadalom munkájára vár a csorbaságok kitérítése és elengyengítése.

Most, ezredéves fennállásunk nagy ünnepekor nem csak jogosult, de szükséges is a kérdés: akarjuk-e megalkotni az egységes, erős Magyarországot? akarja-e elvállalni továbbra is a magyar társadalom azt a dicső munkát, melyet száz évvel ezelőtt megkezdett, mely ötven évvel ezelőtt a diadal fellobanásának fényében bámulatba ejtette Európát, melynek eredményét nem birta semmiféle zsarnokság és intrika megsemmisíteni, hanem átszármazott reánk és élvezzük gazdagságát. De sajnosan érezzük tökéletlenségeit is. Ezért kell újra meg újra felhívunk a magyar társadalomra: jer és munkálj tovább, biztosítsd ivadékaidnak a szépen indult vetés gyümölcsét.

Amde megdöbbenő jelenségek tárulnak elénk. Midőn az ezredéves ünnepe karöltve kellene a nemzeti oltár elé vonulnia mindenkinek, a ki Magyarországon hazáját szereti és imádja, a kinek szent kötelessége hazájának javán dolgozni, erejét növelni, a kinek tudatában kell élnie, hogy ezen a földön, magyar földön csak egy nemzetnek, a magyarnak van isteni rendeltetése, politikai küldetése, történeti létjoga és természetes jövője: belső vizsályt, fenekedést, osztály- és felekezeti harcot látunk járványnyá növekedni. A mindent egyesítő hazaszeretetet nemes, közös érzése helyett nem csak szórványosan, de sürűn látjuk megnyilatkozni az egyéni gyűlölséget. Mintha megújulna a százados átok, midőn magasra tört nemzeti életünk fája, akkor türi le koronáját a vihar, vagy akkor örli meg összetartó rostjait a belső korhadás férgje. Történetünk lépten-nyomon e gyászos képekkel rettent bennünket. Így lenne ma is?

Hiába lett volna az új erőre kapott Magyarország küzdelme, szevedése, fáradsága, százak és százak vértanúsága és megdicsőülése? Oly sokan vagyunk már, hogy egymás ellen fordulhatunk, kész prédátul dobhatjuk saját magunkat a ránk leső fondor ellenségeknek?

A kik nem hatalmat, jogot, vagyont akarnak osztani velünk, mert hiszen részesedtek benne s ha nem,

részesedhetnek mindig becsülettel, de ki akarnának fosztani, ki akarnának szertani bennünket, kiűzni saját otthonunkból, várunkból.

Hihefetlen, hogy a magyar társadalom, mely fen tartója és fölemelője volt hazájának észre nem térne az utolsó napokban. Hogy ne kívánná önmaga erejével kiirtani sebjait, melyek, remélhetőleg, csak időleges természetű kelevények, még nem mérgezték meg az egész szervezetet, de alkalmasak rá, hogy megmérgezzék, tönkre tegyék.

A különböző érdekharc mellett egy más nagy betegsége is van a mai társadalomnak, mely azonban közös baj más nemzetekkel; noha egyikben sem tehet annyi kárt, mint a mienkben, hol a társadalomnak még nincs meg egységes nemzeti jellege. Ez a századvégi betegség, minden ideális törekvés fitymálása, elvetése, kizárólag az érdek hajhászása, anyagi előny végeéljával, bárminő úton, még bűnös úton is.

Az egyéni képességnek meg nem felelő, soha ki nem elégitbető vágy toladó előrenyomulása egyfelől, a vagyontalan, ügynevezett kis emberek nyomása más felől. Ez a mai állapotok kórsága. Az első maga után vonja a számos visszaélést, erőszakosságot, csalást, gyilkosságot és öngyilkosságot, melyeknek felsorolásától csak úgy hemzsegnék a lapok mindennap s melyek meglazítják, sőt megsemmisítik az embereknek egymásiránt való bizalmát, fölkeltik féltékenységét, irigységét, undorodását embertársaitól és végre a maga életétől, a másik fenyegető rémet szült, a szocializmust, mely már gyökerében támadja meg a mai társadalmat, még pedig nem a bűnöst, hanem azt is, mely tudna és tud egységes lenni, utópiát irt zászolójára, a kommunizmust, melyet ugyan soba nem fog tudni megvalósítani, de vele elámitja a bajokba döntött, visszaélő, tehetetlen töke által nyomott proletariátust, melynek nem kell többé sem Isten, sem haza, csak osztzkodás.

Oriási megpróbáltatás előtt áll a magyar társadalom.

Ki mutatja meg neki a herkulesi utat, ha magának nincs ereje, hogy azt kövesse?

Csak egy egyetlen jelszót kellene felkapnia: erős magyar társadalom! Ennek megértése és büszkeség végrehajtása nem engedné felülkerekedni a szétszűlésre vivő aprólékos, csúf és veszedelmes külön érdekeket. Ebben a törekvésben ki van kötvé minden, a mi a magyar társadalom t megtisztíthatja, megdicsőítheti: erkölcsösség, hazafiság, emberszeretet, minden.

Ha nem bírjuk felfogni a ezélt, ha nem tudjuk alárendelni rossz hajlamosságainkat a legszentebb közérdek, a haza boldogsága követelésének: vajjon mit és miért ünneplünk akkor a kétezred választó vonalán?

Dr. Székely János.

Ujdonságok.

Gyulafehérvár feburár 24.

— **Személyi hír.** Bálint György, gyfehérvári rk. finővelő intézeti aligazgató s gymn. h. tanár f. hó 17 és 19 én tette le szép eredménynyel a paedagogiai vizsgálatot a kolozsvári tud. egyetem vizsgáló bizottsága előtt. Üdvözljük!

— **A gyulafehérvári ipartestület** évi rendes közgyűlését tegnap (vasárnap) tartotta meg. A közgyűlés iránt a tagok részéről ez alkalommal különösebb érdeklődés nyilvánult, a mennyiben az iparosok igen nagyszámban vettek azon részt. Az érdeklődés a tisztujítás körül forgott, mert tudva volt, hogy az ipartestület tagjai az elnök személyének megválasztásában két pártra szakadtak. Az egyik párt a volt elnök Darabont György mellett foglalt állást, a másik párt pedig Papp György nyomdatulajdonos és ipartestületi pénzárnyokot akarta az elnöki tiszttel megbizni. A pártokra szakadás okát abban lehet találni, hogy az ipartestület már régóta érzi szükségét egy oly tekintélyesebb vezetőnek, ki a testületet minden irányban méltóképpen reprezentálhassa. A választás mindazonáltal a volt elnök

javára dőlt el, a mennyiben 14 szótöbbséggel ismét elnökké választották. A küzdelem a Papp György pártja ellen az u. n. „korifeusok“ részéről indult meg, kik sehogysen látták volna szívesen, ha basáskodó hatalmasságukat ez a törekvő és városunk minden körében tisztelt polgár törte volna meg. A küzdelemben oly egyének is szerepeltek, kik a városi polgárság érdemfeletti bizalmából oly állást foglalnak el, mely igen alkalmas arra, hogy a tájékoztatlanabb népre nyomást gyakorolhassanak. — A közgyűlésen egy incidens is előadta magát, mely nagyon jellemző az ipartestület „korrekt“ ügyvezetésére nézve. A titkári jelentés folytán ugyanis egy ügydarab felett kívánt a jelentést tevő titkár határozatot hozatni a közgyűlés által, mely ügydarab rendszerint az indítványok sorába lett volna tárgyalandó. Az ügyben tájékozatlan közgyűlés persze elfogadta az indítványt, mely szabálytalanság ellen a jelen volt iparhatósági biztos fellebbezést jelentett be. — Meg kell még említenünk azon figyelemre méltó és az ipartestület hazafias érzületét dicséretesen feltüntető határozatot, mely szerint 100 frtot szavazott meg a közgyűlés szegényebb sorsu iparosok részére a milleniumi kiállítás meglátogathatása céljából. A szép indítványt Roska József iparhatósági biztos vetette felszínre.

— **A gyulafehérvári lövész-egylet** saját kebeléből egy *kerékpáros osztályt alakított*, külön működési és hatáskörrel. A kerékpáros osztály első (alakuló) közgyűlését f. évi március hó 1-én tartja meg a Hungária emeleti nagytermében. A kerékpáros sport iránt érdeklődők a gyűlésen részt vehetnek.

— **Álarczos bál.** A következő meghívót vettük: Meghívó. 1896 február hó 29-én a gyulafehérvári izr. nőegylet javára a „Hungária“ dísztermében tartandó elite *álarczos bálra* a t. czimet és becses családját tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépti díj : Személyenként 1 frt. Családjegy 2 frt. Felülfizetések köszönettel fogadtnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Alarczosok kéretnek belépéskor a meghívót előmutatni. Kezdeteste 8 és fél órakor.

— **A várban levő** s a volt várközségi bizottság által kezelt három épületrészből álló 39. számú ház nem sokára lebontás alá kerül. A ház összes anyagát árverés útján eladják s a ház helyén talán már ez év folytán egy nagyszabású katonai lakot fognak építeni. A lebontás alá kerülő ház anyagának elárverezésére vonatkozó bővebb tájékoztatást nyújt lapunk mai számának hirdetési rovata.

— **Kisiparosok, kikereskedők és segéd munkások tömeges felrándulása.** A kereskedelmi miniszter, mint az ezredéves kiállítás országos bizottságának elnöke rendeletet küldött valamennyi magyarországi kereskedelmi és iparkamarához, melyekben a kiállításra tömegesen felránduló hazai kisiparosok, kikereskedők és segéd munkások részülhetnek. Ezek szerint az ily tömeges felrándulásban résztvevők az állami vonalon II.-od osztályu féljegygyel a III.-ik osztályon és III.-ik osztályu egész jegygyel a II.-ik osztályon utazhatnak Budapestre és vissza. Intézkedett továbbá a miniszter, hogy e látogató csoportok kivételesen 20 krajczáros mérsékelt jegygyel léphessenek be a kiállítás területén való olesó étkezés mellett. A miniszter megkereste a fő és székváros hatóságát is az iránt, hogy a népiskoláiban berendezett tömegszállásokat első sorban ezen, a minisztertől kezdeményezett tömeges felrándulás résztvevőinek tartsa fenn. Mindez intézkedéssel sikerült biztosítani a miniszternek, hogy a m. kir. államvasutak zónadíjszabása szerint a XIV. körzetben lakó mesterember, kikereskedő, ipari segéd munkás 8 forinttal képes lesz felállításának III. osztályu menetjegyét, két napi szállását, 2 belépti jegyét és 2 ebédjét kifizetni; a VIII. körzethez tartozó vidéken lakó költségeit a felsorolt címeken 5 frt 50 krajczárral, a IV. körzethez tartozó vidéken lakoót 4 forinttal lehet előirányozni. A jelentkező csoportok részére, melyeknek a miniszter

óhajtása szerint, legalább 30—30 résztvevőből kell állniok, jegyfüzeteket fognak kiadni, melyekben a me-
neitérti- és beléptijegy, továbbá a szállásra és ebédre
szóló utalványok lesznek. Az utazás napját és program
ját, nemkülönben a felránduló csoportok szervezését a
miniszter az illető kereskedelmi és iparkamarára bizza.

— **Tudnivalók a kiállításról.** Még csak
néhány hónap és benn vagyunk a nagy nemzet
tűnnp eseményeiben, a milleniumi országos kiállítás
gazdag panorámájában. A kiállítási igazgatóság minden
osztálya lázas buzgalommal s mindamellett mindegyre
kiterjedő gondossággal végzi az ez alkalomra szükséges
előkészületeket. Napról napra újabb gyakorlati intéz-
kedések történnek arra nézve, hogy a kiállításon való
részvétel módozatairól, a kiállítás és annak látogatása
összes körülményeiről mindenki gyors és alapos érte-
sülést nyerjen. Erre a célra szolgálnak ama legújabb
intézkedések is, melyek a kiállítási tárgyak beszállítá-
sára, a kiállítandó tárgyak detailszerű elárúsítására s
a kisiparosok és kiskereskedők tömeges felrándulására
vonatkoznak. Különösen ez utóbbi intézkedés elisme-
résre méltó nyilvánulása annak a törekvésnek, hogy az
országos kiállítás hasznos tanulságait a társadalom ke-
vésbbé vagyonos osztálya számára is könnyen hozzáfér-
hetővé tegyék. A kiállítási igazgatóság és a keres-
kedelmi miniszter újabb intézkedéseit a következőkben
ismertetjük:

— **A kiállítási tárgyak csomagolása és
beszállítása.** Mindazoknak, a kik az ezredéves
országos kiállításon mint kiállítók résztvenni szándé-
koznak, a csomagolás és beszállítás körül egyöntetű
eljárást kell követniük. A kiállítandó tárgyakat folyó
márczius 15-étől április 15-éig terjedő időben mulha-
tatlanul be kell küldeni; sőt azok a tárgyak, melyek-
nek elhelyezése hosszabb rendezkedést, szerelést vagy
alapozást igényel, már most februárban is szállíthatók.
A kiállítandó tárgyak szilárd anyagba, lehetőleg erős
faladába csomagolandók, melyeknek földelét csavar-
szögekkel kell lezárni. Egy csomagba vagy ládába
csak egy kiállítónak egy csoportba tartozó tárgyait
Minden csomagba két árjegyzék teendő, a csomag
vagy láda oldalán és földelén pedig ragezédula alkal-
mazandó, melyen a kiállító nevét, feladási állomást, a
csomagok darab- és sorsszámát kell feltüntetni. A ki-
állítás igazgatóságát a kiállító értesíteni tartozik, hogy
tárgyait mikor és hol adta föl; viszont a kiállítási
igazgatóság azonnal értesíti a kiállítót, mihielyt csomagja
megérkezett. A vasuton vagy hajóval küldött tárgyak
rendes fuvarlevelekkel adandók föl, a vasutakkal és
hajózó társaságokkal, megállapított díjszabás mellett,
mely minden állomáson betekinthető. E díjtételekben
a kezelési illeték, a törvényes szállítási adó, az eset-
leges bídóvám és pótitilleték is már befoglaltatik. A
tárgyak postán is küldhetők. Czimül elég „Budapest
— kiállítás” t írni, míg a küldeményre ráirandó: Ki-
állítási tárgyak. Bérmentetlenül vagy utánvétellel
kiállítási tárgyak nem adhatók föl. A Budapestre ér-
kezett tárgyakat a kiállítás szállítója helyezi el a ki-
állítás megfelelő csarnokaiba, a kiállítónak utólagosan
felszámilandó szállítási költség mellett. Minden kiállí-
tónak fontos érdeke, hogy tárgyai minél előbb, de a
kittűzött határidőben okvetlen beérkezzenek. Egyébként
az igazgatóság készséggel szolgál további felvilágosítá-
sokkal is.

— **A kiállítási tárgyak elárúsítása.** Az
ezredéves kiállításon bemutatott tárgyak közvetlen a
kiállító, vagy ennek megbízottja, vagy az igazgatóság
kebelében szervezett elárúsító osztály közreműködésével
árusíthatók el. A közvetlen elárúsítás joga azonban
csak olyan tárgyakra vonatkozik, melyek a kiállítás
területén készültek, miut a minők például az emlék-
tárgyak, ékszerék, diszmutárgyak, házi-ipar — műla-
katos — élelmzési cikkek, művirágok stb. és olyan
kiállított cikkek, melyek nem tartoznak a kiállítási
szabályzatban megállapított azon tárgyak közé, melyek
a kiállítás bezárása előtt el nem vihetők. Aki azonban
az efféle kiállított tárgyait akár detailszerűen, akár
közvetlenül maga akarja elárúsítani, az tartozik a kiál-
lítás igazgatóságához engedélyért folyamodni, tartozik a
megállapított elárúsítási illetéket fizetni, végül megbi-
zottját az igazgatóságnál bejelenteni. A ki ily módon
engedélyt kapott az elárúsításra, az megbízottja számára
szabad bemenetre jogosító munkás-jegyre tarthat igényt.
Másképp a kiállítók igénybe vehetik az igazgatóság
kebelében szervezett elárúsító-osztályt, illetve a felü-
gyelettel megbízott személyzetet, amely esetben külön
elárúsítási engedélyt nem kell kérniük s elárúsítási
illeték helyett csupán a tényleg eladott tárgyak után
tartoznak jutalékot fizetni. Végül kívánhatják, hogy az
elárúsítás eredményéről részletes könyvkivonat kézbe-
sittessék nekik, valamint, hogy a kiállított tárgyak
alapján javukra megrendelések is fogadtassanak el.

Mindenesetre jól teszik a kiállítók, ha ebbeli szándé-
kukat minél előbb bejelentik.

— **Kiállítási munkálatok.** Az ezredéves
kiállítás lassankint, a hogy mint melegebben süta nap,
kiolvad a hóból, a száztornyú paloták környéke meg-
népesül s megint eleven, mozgalmas, munkás élet
indul meg azon a helyen, a hol néhány hónap mulva
egész Magyarország és a művelt külföld nagy ünneplé-
sére gyűl össze. Most már befelé vonul a készülődő
munka, a pavillonok, csarnokok, pompás épületek belső
diszítése, tölciezomázásához fognak, hogy a jövő hónap-
ban már hozzáfoghassanak az érkező kiállítási tárgyak
kicsomagolásához és elhelyezéséhez.

A diszitó munkák természetesen legkülönbek
abban a hatalmas palotacsoporthozban, a mely kívülről
is a legimpozánsabb és a mely ezidő szerint a leg-
szebb, legmeglepőbb és legérdekesebb épülete nemcsak
egész Magyarországnak, de talán az egész kontinensnek
is. Arról a csodaszép alkotásról szólnak, a melyről
már nehányszor volt szó ezen a helyen: a történelmi
épületesoporthról. Már mesziről, a tó felől jöve meg-
fogja a látogató figyelmét, s azután nem is ereszt el
egy pillanatra se. Le se tudjuk venni róla szemünket
a míg egészen a közelébe nem érünk, és mindig újabb
és újabb szépségeket fedezünk fel rajta. S bárbonnan,
az ország akármely részéből jöjjön valaki, egy-egy
ismerőst is fedez fel rajta: egy oromzatot, párkányt,
ablakot, bejárat, diszitést a mit odahaza egy-egy ne-
vezetes, historaiilag fontos épületben már látott. Mert
hisz ez a hatalmas épületesoport nem egyéb, mint
Magyarország összegyűjtött építészete, az ország kőbe
épített historiája.

S ugyanilyen a belseje is. A jaáki templom ud-
varában ott találjuk a román építészet összes megma-
radt emlékeit. A nagy oszlopcsarnok minden oszlopféje
más és más, de mindegyik egy egy régi emléket
örökít meg. A vajda-hunyadi Nye-bojsze vár falait a
Hunyadiak, Szilágyiak, Rakócziak, Vitézek, Czilleyek,
Harák ezimerei ékítik, a fali képek akkori harezi
tornákat, vitézi tetteket ábrázolnak, olyan modorban
megfestve, a hogy akkortájt dolgoztak. Odébb már
gobelinek diszitik a falakat, olyan módon megfestve,
mintha drága szőtt szőnyeg borítaná a falat. Tovább a
Bakács-kápolna hű utánzata az esztergomi bazilikából
szem elé hozza csalódásig hiven az ország legszebb
építési emlékét. Gyönyörűek a falfestmények a hadá-
szati osztályokon, de még szebbek az egyházi kiállí-
tások termeiben, a hol régi és modernebb templomok
falfestéseit és diszítéseit találjuk hiven másolva.

A kiállítási tárgyak is nagy arányokban érke-
nek már a történelmi kiállításra. Kincsek, műtárgyak,
drágaságok, amelyek láttára valósággal káprázik az
ember szeme. A király kiállítását, a Hofburg magyar
kincseit most csomagolják s most készítik szállításra
a német császár gyűjteményéből is a magyar vonatko-
zású tárgyakat. Ezeket a kincseket nagy őrizet alatt
hozzák Budapestre, ahol már akkorra egész kincsesház
gyűl össze mesés értékű drágaságokból.

Erre az időre már együtt lesz a kiállítás őrsze-
mélyzete is, amely a csarnokokban felügyel, s a nagy
közönségnek mindenféle útbaigazításokkal szolgál. A
személyzetet most alkalmazza az igazgatóság, még
peddig annak rendje és módja szerint való sorozáson.
Mindennapra becizálnak vagy száz álláskeresőt (Ma-
gyarországon akadna egy napra tízezer is) s ezeket
egy rendes vizsgáló bizottság elé állítják. Miután az
írásaikat, bizonyítványaikat előre megvizsgálták, szem-
ügyre veszik őket magukat is. Arra néznek legfőkép,
hogy szemrevaló, ügyes figurák legyenek, tetszetős
intelligens képpel, s amellet kellő ügyességük és
elég műveltségük is legyen, hogy majdan a publikum-
nak felvilágosításokkal szolgálhassanak.

Bizony átlag csak minden harmadik, negyedik
pályázó válik be, pedig egyik-másik messze vidékről
jön föl a fővárosba szerencsét próbálni. De akármilyen
rigorózus is a bizottság, nálunk kenyérkeresetre mindig
akad vállalkozó, s nem lehet annyi alkalmazottat ke-
resni, hogy tizannyi ne jelentkezzenek.

Még sokkal nagyobb számba és sokkal nagyobb
türelmetlenséggel pályáznak alkalmazására a — nők.
Amig egy férfi folyamodik állásért, három nő jelent-
kezik, daczára, hogy nők számára való állás alig van.
Vagy ötven női elárúsító állás van s arra a jelentke-
zők száma már most ötezer felé jár. S mindennap
szaporodik ez a szám átlag ötvennel-hatvannal, ugy-
hogy sokszor a gondolata támadhat az embernek, hogy
a polgári házasságot már most jó volna volna kényszer-
házassággá változtatni.

— **Örömmel tapasztaljuk, hogy Ungh-
váry László** 121 holdas czeglédi gyümölcs-faiskola
telepe nemcsak a hazában vált mindenki előtt ismere-
tessé, hanem most már szívesen keresik azt fel Romá-

nia, Bosznia, Hercegovina, Galiczia s főleg Ausztriából
is a rendelők. És hogy a kényesebb izlésű külföldiek
mint vannak az Unghvartól szállított eseméttel meg-
elégedve, arra nézve többek közt szolgáljon tájékoz-
tatól *Umlauft csász. és kir. udvari kert igazgató*
(*Bécs-Schönbrunn*) alább következő eredeti levele: Kü-
lönös örömmré válik önt értesítenem, hogy ideküldött
esemetei kifégástalanok és valóban szépek. Én csak
elismeréssel nyilatkozhatom az ilyen kiténő minőségű
anyag előállításáért és ezennel felkeresem önt, hogy
hasznló kifégástalan minőségben az itt leirandókat kül-
deni szíveskedjék. *Umlauft cs. és k. udvari kert igaz-
gató (Bécs-Schönbrunn).*

— **Az osztálysorsjáték mint iskola-
alapító.** Budapestről írják lapunknak: Hogy a sze-
rencse istennőjének szeszélyei mily kifürkészhetetlenek,
eklatáns példa Magyarországnak egy távoleső falva:
Kántor-János, Szatmármegyének egy egyszerű, patriar-
chalis berendezett, mintegy 1200 lelket számláló
falucska. Ezen helységbe néhány nap előtt oly
tekintélyes pénzösszeg érkezett be, mennyi az ottani
postahivatalban talán még soha sem fordult meg. Ezen
aránylag óriási pénzösszeget a *Heintze Károly cég*
(*Budapest, Szervita tér 3.*) küldötte és elképzelhető,
hogy azt a vén postakocsit, míg a más félora utját az
utolsó vasuti állomástól: Nyir-Bátortól megtette, ilyen
epedve még sohasem várták. Az a pénzösszeg pedig,
melylyel ez a postako csi Kántor-Jánosiba bedöcögött,
nem volt más, mint az osztálysorsjáték legutóbbi huzá-
sán kisorsolt 60.000 koronás nyeremény. Nevezett fa-
lunak egy 15 tagból álló társasága megbizta *Csúja Imre*
postamestert, hogy költségükre Heintze Károlynál sors-
jegyeket vásároljon. A postamester megrendelt egy
huszadokba felosztott I. osztályu egész sorsjegyet,
melyekből a társaság mindegyike átvett egyet-egyet. Egy
huszadot a postamester maga számára tartott meg, négy
huszadot pedig mint az ottani *református egyház gond-
noka*, ezen hitközségnek ajándékozott. A megrendelt
sorsjegyet, melynek száma 22,656 volt, az osztálysors-
játék huzásán 60.000 koronás nyereménnyel kihúzták.
Magától értetődik, hogy az a nap melyen a szerencse-hir
a Kántor-Jánosiak tudomására jutott, valódi örömnép-
pe fejlődött. Hiszen ezen esemény nemcsak az ő igény-
telen, egyszerű életsorsukban jelent nagy változást, de
most már egy régi hő óhajtásukat is megvalósíthatják
t. i. az ugyancsak tekintélyes összegben részesült
hitközségnek iskolát emelhetnek. Így tehát az osztály-
sorsjáték ezuttal egy magasztos kultur-célt mozditott elő.

— **II. Magyar osztálysorsjáték.** Első osz-
tályu sorsjegyeknek a II. osztályra való megújítása a
sorsjegyeken jelzett elárúsítóknál, kiknél a sorsjegy
vásároltatott, az I. osztályu sorsjegy visszaszolgáltatása
és a megújítási díj — 2 egész sorsjegy: 20 frt, — 1 fél:
10 frt, — egy tízed: 2 frt, — és egy huszad: 1 frt,
befizetésével legkésőbb márczius 1-éig eszközöndő. Az
I. huzásánál ki nem sorsolt, mind három osztályra
érvényes *teljes sorsjegyek* megújításának szüksége fenn
nem forog, ezek minden további nélkül a II. és III.
osztályban is részt vesznek.

— **Haláloset.** Mai számunk nyomtatása közben
vessztük azon megdöbentő hirt, hogy Salmen Frigyes
a reggeli órákban szélhűtés következtében meghalt.
Ezen derék rokonszenves, jószívű férfin gyászos halála
nemcsak számos rokonainál, kiknek fenntartója volt,
hanem széles e hazában általános részvétet fog kelteni.
Örök béke hamvaira!

Czipészek szövetkezete Nagyváradon.

— Egy iparos röpirata. —

„Minden jutalom nélkül fáradozok a közért, félál-
dozom a nyugalomra rendelt éjet, megfosztom maga-
mat a test- és lélekedző álom jótékonyaságától, féléjeken
keresztül rontom a szememet a petróleum-lámpa libe-
gő lángja mellett, irok, mint egy gép és nem tudom
miért, nem tudom kiért, nem tudom minek, — hiszen
nekem sem kell koldolni, én is megtudok élni, mint
azok, a kik nem törődnek semmivel és senkivel és
mégis meg vannak.”

Ezeket a sorokat pedig egy egyszerű iparos, György
István czipész-mester írta s bizonyoságot tett vele arról,
hogy eszmélnek az iparos osztály emberei is. Ez a de-
rék iparos kiad egy röpiratot, hogy segítsen a kisipa-
rosoknak s különöbben a czipész-iparosoknak egyre
válságosabbá váló helyzetén.

Kegyetlen dolog volna ezzel a röpirattal mint
irodalmi munkával foglalkozni. Hiszen György István
nem író ember, hanem iparos és bizonyára sokkal jobb
iparos, mint amilyen író lehetne. Egész munkájából
pedig valami jeles emberszeretet sugárzik ki, mely
már magában is több dicséretet érdemel mint a meny-
nyit egy alakilag tökéletes, de tartalmatlan irodalmi
munkára elvesztegethetnénk.

A röpiratnak az a célja, hogy a czipész kisipa-
rosok országszerte szövetkezeteket alapítsanak.

Hirdetések.

Sz. 39—1896

31 1—1

Arverési hirdetmény.

Alóírt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kolozsvári kir. törvényszék 1895 évi 12.535. — 12538 számú végzése következtében Dr. Weisz Miksa ügyvéd által képviselt ifj. Jonás Mihály s társ. javára ifj. Jonás Adolf s társ. ellen összesen 8000 frt s jár. erejéig 1895 évi Deczember hó 30 án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2415 forintra becsült

szarvasmarhák, takarmány, gépek, szekerek, stb. álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az algyógyi kir. bíróság 232—1896 sz. végzése folytán 8000 frt tőkekövetelés, ennek 1895 évi Deczember hó 12 napjától járó 6 % kamatai és eddig összesen 190 frt 38 krban bírósági már megállapított költségek erejéig Bokajban a Zsakó és Szentkereszty féle udvarokon leendő eszköz. lése **1896 márczius hó 5 napjának** délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok oly az 1881. évi LX t. cz. 107 és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Szászvároson 1896 évi február hó 13. napján.

Konya Ferencz. kir. bírósági végrehajtó.

GÓTH GYULA

arany éremmel és díszoklevéllel kitüntetett

uri és női fodrász terme

Gyulafehérvárt főter az Europa szálloda mellett.

Női puderek, illatszerek, fog, haj, arcbőr ápoló szerek, toilette szapanok és pipere cikkek főarúsítója.

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek szíves tudomására adni, hogy évek óta fenálló **fodrász üzletemhez** a mai kornak teljesen megfelelő

nagy illatszer és pipere cikkek rendeztem be.

Nevezetesen a következő női puderek: Blaha Lujza, Párizsi hölgypor, Gölinger és Hoffer féle főtt puderek, világhírű Renhald puder, melyet a legfelsőbb hölgyvilág használ, fehér és rózsaszínben eredeti négyzögletes aranyozott dobozokban egyedül Góth Gyula puder és illatszer raktárában kaphatók.

Nagy raktárt tartok arcbőr ápoló és toilette szapanokból: Liliomtej, Döring, Speich, Flider, Mandula, Griczezin, Tojás, Gyöngyvirág, Orgona, Ibolya, Szegfű, Abáziai, és mindenféle növény és virág szappanok, de csakis a legjobb minőségűek, kedves és tartós illattal, minden egyes darab külön díszesen becsomagolva, kaphatók.

Allandó raktáron tartok mindennemű bel és külföldi francia és japán illatszereket, hajakat, női czopfokat, parókákat, a hölgyek számára mindenféle divatfésűket és díszeket, valódi hajneczeket, kenőcsöket és egyéb arcbőrápoló szereket.

Rendkívüli nagy választékban kaphatók Dr. Genzill féle valódi fogkefék minden nagyságban és alakban. — Orvosok által megvizsgált valódi Sarg féle Kalodont, fogecseppek, fogporokat. Odold és mindenféle létező fogvizek állandóan kaphatók. — Uraknak mindenféle haj és bajuszkefék, az összesen létező szabadalmazott bajuszkötők, fésűk, illatos olajok, pomádék, bajusz és haj-festékek, briláns szilárd és folyékony, bajuszpedrók a következők: milleniumi, tiszaujlaki, mezőberényi, magyar nemzeti, Kárpáti, Lengyel-féle kinyomós bandin és mindenféle bajusz és hajápoló szerek mindig nagy választékban kaphatók. — Tátrafüredi fenyő illat, ruha és szobaszagositók, füstölők, szivacsok, porfésűk, mosdóvíz szagositók, husvéti öntözővizek és illatszerek, fecskendők a legjutányosabb árban kaphatók.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek, egyedüli piperecikkek főraktára Gyulafehérvárt.

A nagyérdemű közönségnek becses pártfogásába ajánlom fodrász termemet, puder, fog, haj és arcbőr ápoló szereimet és nagy toilette szappan és illatszerkereskedésemet.

Alázatos tisztelettel maradok **GÓTH GYULA,** uri és női fodrász.

Magyar Osztály-Sorsjáték.

35007 pénznyeremény 7932000 korona összértékben.

Legnagyobb nyeremény a legkedvezőbb esetben

Egy Millió korona

A II. osztály huzása 1896. márczius 11—14-ig.			II. osztályu vétel-sorsjegyek árai:				A III. osztály huzása 1896. május 12—28 ig.		
Nyeremény	korona	korona	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	Nyeremény	korona	korona
1	100000	= 100000	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	1 jutalomdíj	600000	= 600000
1	60000	= 60000	40.—	20.—	4.—	2.— frt	1	400000	= 400000
1	40000	= 40000	II. és III. osztályu teljes sorsjegyek árai:				1	300000	= 300000
1	30000	= 30000	$\frac{1}{1}$	$\frac{1}{2}$	$\frac{1}{10}$	$\frac{1}{20}$	1	200000	= 200000
1	20000	= 20000	60.—	30.—	6.—	3.— frt	1	100000	= 100000
1	15000	= 15000	Ezen eredeti áron kívül II. osztályu sorsjegyek megrendelésénél ajánlott levél portója és nyereményjegyzék díja fejében 25 kr., teljes sorsjegyek megrendelésénél pedig ajánlási díj és 2 nyereményjegyzékért 40 kr. küldendő be.				2	40000	= 80000
1	10000	= 10000					2	20000	= 40000
2	8000	= 16000					5	10000	= 50000
8	4000	= 32000					10	8000	= 80000
10	2000	= 20000					34	6000	= 204000
13	1000	= 13000					100	2000	= 200000
100	400	= 40000					200	1000	= 200000
860	200	= 172000					2650	200	= 530000
9000	120	= 1080000					22000	150	= 3300000
10000	nyeremény összesen	1648000					25007	nyeremény és egy jutalom	6284000

Az Osztály-Sorsjegyeknek II. osztályra való megújítása az I. osztályu sorsjegyek beküldése és a sorsjegy árának befizetésével legkésőbb márczius 1-éig eszközöndő.

Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

Heintze Károly, Budapest

Szervitater 3.

Sürgönyozim: Lottoheintze Budapest.

Szervitater 3.

Sz. 522—1896.

32. 1—1

Sz. 24/96

29. 1—1.

Arverési hirdetményi kivonat.

A gyfvári kir. trvszk, mint tkvi hatóság közhirre teszi, hogy Osonka Mária végrehajtónak Vamea Vaszília bervei lakós végrehajtást szenvedő elleni 126 frt főkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a bervei 69 sztvben A + 1. 2. 6. 7. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. rendszámok alatt felvett ingatlanok összesen 428 frt becsárban a pót árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok **1896. évi Márczius hó 23-án** délelőtti 9 órakor Berve községházánál megtartandó nyilvános árverésen a kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok 10 % át készpénzben vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak az 1881. év LX. t. cz. 170. § értelmében a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságtól.

Gyulafehérvárt 1896 január hó 30-án.

A kivonat hitelességét igazolja :

Muntyán Miklóskiadó.

Arverési hirdetmény.

Az alsófehérmegyei közig. erd. bizottságának m. évi Julius hó 11-én ⁴⁸⁷/_{k. eb.} sz. a. kelt elhatározása folytán, Pojána község határán és ezen g. keleti egyházközség vagyonát képező 30.7 1600 kataszteri holdnyi területén termett 18--20 éves cserfa, cserhántásra felette alkalmas, nyilvános szóbeli árverezés útján elárvereztetik.

Arverezési határnapul Márczius hó 12-én d. e. 10 órája tüzetik ki, még pedig a Pojánai g. keleti lelkészi irodában. 1.) Kikiáltási ár 1440 frt. 2.) Bánatpénz 10% értékpapirban vagy készpénzben teendő le. 3.) A legtöbbet ígérő bánatpénze, a kinek a választmány a fát adja, visszatartatik, míg az eladó egyháznak fenhatósága jóváhagyó záradékkal ellátja. 4.) Az árverezés jóváhagyás esetén vevő köteles a vételért 3 részletben megfizetni, még pedig $\frac{1}{3}$ -dát a jóváhagyás után azonnal $\frac{1}{3}$ dát Május hó 1-én, $\frac{1}{3}$ -dát f. év. Augusztus 1-én. Az egyházi főnhatóság jóváhagyás megtagadása esetén árverező vevő csak a bánatpénzt követelheti vissza minden kamattal nélkül.

Gyulafehérvár 1896 Február hó 15-én.

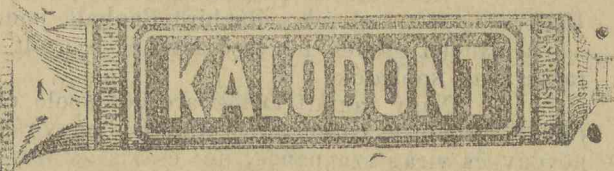
Az egyházi község megbízásából.

Nicolau Iván.

g. kel. esperes.

SARG

-féle elismert nélkülözhetlen
fogtisztító-szer

sok **MILLIO** szor

kipróbált és bevált fogorvosilag ajánlott óvszer
egészséges és szép fogak épségben tartására.

Kapható mindenütt.

Könnyű jövedelmező**KERESÉT**

esetleges fix fizetés mindenki

számára, ki törvényesen engedélyezett
részletve és sorsjegykönyvek
eladásával foglalkozni akar. Ajánlatok

FUCHS H.

váltóházához

Budapest, Kecskeméti-u. 1. intézendők
Alapított 1866.

**Mária-
czelli**

**Gyomor-
cseppek**

nagyszertén hatnak gyomor bajoknál,
nékülözhetetlen és általánosan ismeretes
házi és népszere.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgringesség, bizsás tehelet, feltűzés, savanyú, felbőffedés, hasmenés, gyomorégés, felesleges, nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörös szűkülés.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a menyinyben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésből ételekkel és italokkal, giliszták, májbajok és hámrhoidáknál.

Említett bajoknál a **Máriaczei gyomorcseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszer-tára Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

A **Máriaczei gyomorcseppek** valódián kaphatók.

Gyulafehérvár:

Fröhlich Gyula gyógyszer-tárában

Szászsebesen:

Reinhardt C. J. gyógyszer-tárában.

MORENO K.

Első divatárak raktára és kerékpárok főraktára.

Van szerencsém a n. érd. helybeli és vidéki közönségnek becses tudomására hozni, hogy **első divatárak raktárommal** kapcsolatban **főképviselettel az egész megyére**

kerékpár raktárt

rendeztem be, miáltal kedvező alkalmat kívánok nyújtani a sportkedvelő közönségnek, hogy a legújabb **divatu és szilárd szerkezetű**

steyri kerékpárt a lehető legelőnyösebb feltételek és a legújabb nyosabb árakon szerezhesse meg.

Kerékpárjaim eddigi nagy kelendőse reményt nyújt arra, hogy a t. közönség a jövőben is támogatni fogja ezen vállalatomat, mit kérve, vagyok

tisztelettel

MORENO K.

első divatárak raktára és kerékpárok főraktára.

Nyomtatott Papp Györgynél püsp. lye. nyomd. Gyulafehérvárt.

Hirdetés.

A várbán levő s a volt várközségi bizottság által kezelt három épület-részből álló

39. számú háznak

összes kő, cserép, téglá, fa, deszka stb. anyaga, továbbá a házban levő összes ajtók, ablakok, padozatok, kútgépezet és kemenczék

a legtöbbet ígérőnek eladatnak azon feltétel mellett, hogy a vevő saját költségén és felelősség terhe alatt a házat összes részleteivel együtt tartozik lebontani és az összes anyagot, valamint a törmelékét is kötes elhordatni.

Írásbeli ajánlatok Dr. Cserni Bélához (vár, Fogarasi Mihály utca 17. sz.) **f. é. márczius hó 5-ig** déli 12 óráig beadandók.

Közelebbi feltételek iránt értekezhetni Dr. Cserni Bélával napoként délutáni 3--6 óráig.

Gyulafehérvárt, 1896. febr. 19-én.
A volt várközségi vagyonkezelő bizottság nevében:

Dr. Cserni Béla,
bizotts. elnök.

1—2

Cs. és kir. osztrákmagyar és belga kir. szabadalom. Kíntetett Brüsszel 1893 aranyérem és díszokmá ny nyul.

KELETI-féle sörvőkötő
orvosi tekintélyek véleménye szerint a legelőnyösebb ezen nemben, nem csúszik, nem gyakorol kellemetlen nyomást és eltávolítja célszerű szerkezeténél fogva eddigi sörvőkötők hiányait.

KELETI-féle gummi-sörvőkötő

idomítható pelottával, szarvasbőr védővel és biztonsági övvel.
Árak: **egyoldalu 6-8 frt, kétoldalu 12-16 frt.**
Gyáramban készülnek ezenkívül: Mű lábak, műkezek, egyenestartók, (Hessing-féle rendszer) orthopaediai tűzők háskötők, göröseser harisnyák s mindenféle francia gummiárak. Megrendeléseket pontosan és diszkrétan eszközöl.

KELETI J.

cs. és kir. szab. kötszerész és orvos-sebész műszerész.

Fűzet és sörvőkötészeti műhely:

BUDAPEST,

IV., Koronaherceg-utca 1.

Sebészeti műszergyár: **RÓSTÉLY**

UTCZA (Karoly laktanya 15.)

Nátha, köhögés, rekedtség, mellfájás gyomor- és torokbaj ellen legbiztosabb szer a

Hoff János-féle

orvosilag megvizsgált és ajánlott

Maláta-kivonat egészségi-sör, Maláta-csokoládé és Maláta csukorka.

48 év óta fennáll s ezen idő alatt 77-szer **kíntetett.**

Hosszú 16 hónapig szenvedtem katharrus- és torok-ájásban, s minthogy semmitéle szer nem használt, a Hoff János-féle Maláta-kivonat egészségi sörrel tettem próbát, melynek használata után majdnem teljesen jól érzem magamat. Kérem küldjön még nekem ezen kitűnő szerekből.

Oedenburg, 1894. decz. 2.

Bárá Leonhardi cs. és kir. őrnagy, 9. huszárezred.

HOFF JÁNOS

cs. és kir. udvari szállító, nagyobb részben egész Eu ópának szállítója.

Bécs, Graben, Bräunerstrasse Nr. 8.

Kapható: Nagy József gyógyszer-tárában és minden nagyobb csemege üzletben és gyógyszer-tárakban.